

3.3. Straffeloven

Efter straffelovens § 264 a straffes den, som uberettiget fotograferer personer, der befinder sig på et ikke frit tilgængeligt sted. Det samme gælder den, der ved hjælp af kikkert eller andet apparat uberettiget iagttager sådanne personer. Straffebestemmelsen i § 264 a finder tilsvarende anvendelse på den, der uden at have medvirket til gerningen skaffer sig eller uberettiget udnytter oplysninger, som er fremkommet ved overtrædelsen, jf. straffelovens § 264 c.

Bestemmelsen i straffelovens § 264 a vedrører alene krænkelse af personer, og det kræves, at der ved iagttagelsen bruges et apparat, f.eks. fotografiapparat eller kikkert. At fotograferingen skal være »uberettiget« indebærer, at ikke enhver handling, der omfattes af gerningsbeskrivelsen, er strafbar, idet dette må afgøres efter en konkret vurdering.

Efter straffelovens § 264 d straffes endvidere den, der uberettiget videregiver meddelelser eller billeder vedrørende en andens private forhold eller i øvrigt billeder af den pågældende under omstændigheder, der åbenbart kan forlanges unddraget offentligheden.

Desuden straffes den, som ved uterligt forhold krænker blufærdigheden eller giver offentlig forargelse, jf. straffelovens § 232. Tv-overvågning af f.eks. toiletter, baderum eller lignende vil efter omstændighederne kunne udgøre en overtrædelse af straffelovens § 232 om blufærdighedskrænkelse.

Optagelse af lyd i forbindelse med tv-overvågning kan efter omstændighederne udgøre en overtrædelse af straffelovens § 263, stk. 1, nr. 3. Efter denne bestemmelse straffes den, som uberettiget ved hjælp af et apparat hemmeligt aflytter eller optager udtalelser fremsat i enrum, telefonsamtaler eller anden samtale mellem andre eller forhandlinger i lukket møde, som vedkommende ikke selv deltager i, eller hvortil vedkommende uberettiget har skaffet sig adgang. Bestemmelsen i nr. 3, der fik sin nuværende affattelse ved lov nr. 89 af 23. marts 1972, bygger på Straffelovrådets forslag i betænkning nr. 601/1971 om privatlivets fred

En hemmelig optagelse af en samtale vil ikke være strafbar, hvis en af de personer, der deltager i samtalen, har givet samtykke til optagelsen. Det gælder, uanset om de øvrige deltagere i samtalen er vidende herom.

Udtrykket »uberettiget« indebærer, at nogle handlinger, der er omfattet af gerningsbeskrivelsen, efter en konkret vurdering må holdes uden for det strafbares område. Straffelovrådet har i betænkning nr. 601/1971, side 58, om dette spørgsmål bl.a. anført, at handlinger, der falder ind under gerningsbeskrivelsen,

ifølge alle normaltilfælde bør anses for strafværdige (og dermed udgøre en strafbar handling).

Der ses ikke at foreligge retsafgørelser om, hvorvidt – og i hvilket fald i hvilket omfang – det vil være berettiget efter straffelovens § 263, stk. 1, nr. 3, at optage lyd i forbindelse med tv-overvågning i kriminalitetsforebyggende øjemed. I lyset af bestemmelsens forarbejder må det som den almindelige regel imidlertid gælde, at der ikke lovligt kan ske optagelse af lyd i tilknytning til tv-overvågning, medmindre den, der foretager tv-overvågningen, selv deltager i den samtale, der optages, eller en af deltagerne i samtalen har givet sit samtykke til optagelsen.

3.4. Arbejdsretlige regler

De arbejdsretlige spørgsmål, som tv-overvågning kan give anledning til, er omtalt under pkt. 2.5. i de almindelige bemærkninger til lovforslag nr. L 38 af 8. oktober 1998 (forslag til lov om ændring af lov om forbud mod privates tv-overvågning (Tv-overvågning af ansatte på arbejdspladsen m.v.)), jf. Folketingstidende 1998-99, Tillæg A, sp. 549-564.

Det fremgår heraf bl.a., at adgangen til at foretage tv-overvågning ikke er reguleret i den ansættelsesretlige lovgivning, men at der ud fra almindelige principper og praksis gælder en række begrænsninger i adgangen for arbejdsgivere til at indføre kontrolforanstaltninger i form af f.eks. tv-overvågning. De vigtigste begrænsninger er, at der skal foreligge et driftsmæssigt formål, at det ikke må være krænkende for arbejdstagerne, og at der skal søges opnået en aftale med arbejdstagerne, jf. herved pkt. 2.5.5. i de almindelige bemærkninger til 1998-lovforslaget.

Herudover regulerer persondataloven, der blev gennemført i 2000, arbejdsgivers adgang til at foretage tv-overvågning. Persondataloven indeholder bl.a. regler om proportionalitet, saglighed, god databehandlingskik, oplysningspligt mv. Der henvises herom til pkt. 3.2.1.-3.2.8. ovenfor.

3.5. Kommunernes tv-overvågning

Tv-overvågningslovens generelle forbud mod tv-overvågning af gade, vej, plads eller lignende område, som benyttes til almindelig færdsel, omfatter ikke offentlige myndigheders tv-overvågning. For offentlige myndigheder gælder imidlertid – ud over de bestemmelser, der følger af persondataloven, jf. ovenfor pkt. 3.2. – en række andre begrænsninger, herunder forvaltningsrettens almindelige sagsbehandlingsregler og normer for god forvaltningskik, jf. ovenfor pkt. 3.1.

For kommuners vedkommende fører persondatalovens regler og almindelige forvaltningsretlige princip-